

חידונים על צבי הים

1. לאיזו מחלקה שייכים צבי הים?
 - א. יונקים ימיים
 - ב. דגים
 - ג. דו-חיים
 - ד. **זוחלים**
2. אילו סוגי צבים קיימים?
 - א. צבי יבשה וצבי ים
 - ב. **צבי יבשה, צבי מים מתוקים וצבי ים**
 - ג. צבי יבשה, צבי חוף, צבי ים
 - ד. צבי ים, צבי עצים וצבי יבשה
3. בחופי ארץ ישראל, ישנם שני סוגי צבי ים עיקריים. מהם?
 - א. צב ים ירוק וצב ים גילדי
 - ב. צב ים חום וצב ים קרני
 - ג. **צב ים ירוק וצב ים חום**
 - ד. צב ים גילדי וצב ים קרני
4. איך צבי ים נושמים?
 - א. **באמצעות ריאות, ולכן כל כמה זמן הם עולים על פני המים כדי לנשום.**
 - ב. הם נושמים חמצן המומס במים באמצעות זימים, ולכן הצבה עולה להטיל בלילה ועושה את זה מהר כדי להספיק לחזור למים.
 - ג. הם נושמים בתוך המים את מה שיש
 - ד. הם לא נושמים.
5. צבי ים מוגדרים כבעלי חיים שעברו, מבחינה אבולוציונית "חזרה משנית" למים. אילו איברים מצביעים על התאמות לחיים במים?
 - א. השריון הפך לקשקשים, הם לא ישנים כמו הדגים, הביצים מופרות בתוך המים.
 - ב. יש להם זנב שאיתו הם מנווטים במים.
 - ג. יש להם עפעפיים כדי לעצום את העיניים במים.
 - ד. **הרגליים הפכו לסנפירים, הם מסוגלים לשהות זמן רב מתחת לפני המים בלי לקחת אוויר.**
6. כיצד ניתן לזהות שצבת ים עלתה להטיל ביצים בחול?
 - א. **לפי העקבות שהיא משאירה**
 - ב. לפי הריח בסביבה
 - ג. לפי קליפות הביצים
 - ד. לפי החול החלק
7. כמה ביצים מטילה צבה בכל פעם?
 - א. ביצה ביום, כל יום
 - ב. **בין 60 ל-120 ביצים, פעם עד פעמיים בשנה**
 - ג. בין 10-20 ביצים פעם בחודש
 - ד. בין 60-120 ביצים, פעם בשבוע
8. איפה מטילה צבת ים את ביציה?
 - א. **באותו חוף שבו בקעה**
 - ב. אין מקום קבוע
 - ג. במקום שבו הטמפרטורה נעימה
 - ד. במקום שבו היא מוגנת

9. כמה זמן עובר מהטלת הביצים עד ההגחה?

א. כשבוע

ב. כחודש

ג. כחודשיים

ד. כחצי שנה

10. מהי שמורת הטבע החופית הדרומית ביותר בארץ?

א. חולות ניצנים

ב. חולות זיקים

ג. חולות קיסריה

ד. חולות פלמחים

11. איך הצבוני הקטנים יודעים ללכת לכיוון הים?

א. לפי רעש הגלים

ב. לפי האור המוחזר מאדוות הגלים

ג. לפי ריח הים

ד. לפי השילוט על החוף

12. מיהם האויבים הטבעיים של צבי הים?

א. שועלים שאוכלים את הביצים בקן, שחפים וסרטנים שאוכלים את הצבונים בדרכם לים.

ב. כלבים וחתולים שאוכלים את הצבות כשהן עולות להטיל בים.

ג. מדוזות שצורבות את הצבונים בים.

ד. עופות דורסים שאוכלים את הביצים בקן.

13. מהן הפעולות האנושיות שמעמידות את חולות הים התיכון בישראל בסכנה?

א. בניית מרינות, שוברי גלים ונמלי ים

ב. בניית בתים סמוך לחוף

ג. כריית חול לצורך בנייה

ד. כל התשובות נכונות

14. מה הייתה הפעילות האנושית המשמעותית ביותר שסיכנה את חולות הים התיכון בישראל?

א. בניית המרינה באשקלון

ב. הליכת נופשים ומטיילים על החול

ג. סחף חולות על ידי הרוח

ד. בניית סכר אסואן על הנילוס במצרים

15. מהם הגורמים המרכזיים המסכנים את חייהם של צבי הים?

א. רחצת מטיילים בים

ב. דייג במכמורות וברשתות ופגיעה ע"י כלי שייט

ג. דייג בחכות

ד. גלשנים של גולשי ים

16. מדוע צבי הים הירוקים נמצאים בסכנת הכחדה עולמית?

א. מכיוון שהם אינם מתרבים

ב. מכיוון שאין להם אוכל ולכן הם מתים מרעב בהיותם קטנים

ג. מכיוון שבעבר היו צדים אותם בהמונים לצורך הכנת מרק צבים

ד. מכיוון שבעבר היו לוכדים אותם בהמונים כדי לגדלם כחיות מחמד.

17. במה נסיעה על החול במשך היום מסכנת את הצבונים?

- א. כשהצבונים הולכים לכיוון הים, הקוליסים מבלבלים אותם והם לא מגיעים למים.
- ב. הנסיעה מהדקת את החול, ואז לצבונים קשה ללכת והם מתעייפים.
- ג. אנחנו עלולים לדרוס אותם.
- ד. אנחנו מסמנים את הדרך לשחפים ולסרטנים שיבואו לטרוף את הצבונים.

18. במה תאורה על החוף מסכנת את הצבונים?

- א. התאורה גורמת להם לאבד את התיאבון ואז הם מתים מרעב.
- ב. התאורה גורמת להם לקפוא במקום ולא לזוז.
- ג. הצבונים מתבלבלים בכיוון והולכים לכיוון האור במקום ללכת למים.
- ד. האור מסנוור את הצבונים ופוגע בחוש הראייה שלהם, ואז הם לא יוכלו למצוא מזון בים.

19. כיצד שקיות ניילון שנזרקות על החוף פוגעות בצבי הים?

- א. הם חושבים שאלו מדוזות ואוכלים אותן, ואז הם נחנקים.
- ב. השקיות מתפרקות בים ומרעילות את הצבים.
- ג. השקיות לא פוגעות בצבי הים.
- ד. השקיות חונקות את הביצים.

20. כיצד רשתות דייג פוגעות בצבי הים?

- א. הצבים יכולים להיחתך על ידי חוטי הדייג.
- ב. הצבים נלכדים ברשתות ולא יכולים לעלות לנשום, ואז הם נחנקים ומתים.
- ג. רשתות דייג אינן פוגעות בצבי הים, רק מכמורות פוגעות.
- ד. תשובות א ו-ב נכונות.

21. מהן הפעולות החשובה ביותר שמבצעת רט"ג על מנת להגן על צבי הים?

- א. פיקוח על כלי שייט ודייג, כדי שלא יפגעו בצבי הים.
- ב. יישור הקוליסים שהשאירו רכבי שטח על החול.
- ג. מבצעי ניקיון כדי שהפסולת לא תפגע בצבות שעולות להטיל.
- ד. תשובות א ו-ג נכונות.

22. מדוע הפקח פותח את הקן בלילה השלישי להגחה?

- א. כדי להראות לאנשים איך נראה הקן.
- ב. כדי לשחרר צבונים שאולי לא הצליחו להגיח מהקן.
- ג. כדי לספור את קליפות הביצים וכך לדעת כמה ביצים היו בקן.
- ד. כדי לוודא שאין בעלי חיים שנתקעו בקן.

23. מדוע מעתיקים את הקנים לחוות קינון?

- א. כדי להגן על הביצים מפני רכבי שטח, שועלים ועוד.
- ב. כדי שאנשים יוכלו לנסוע באופן חופשי על החוף והקנים לא יפריעו להם.
- ג. כדי שאפשר יהיה לעקוב אחריהם.
- ד. כדי שלפקחים תהיה עבודה.

24. מה עושים אם נתקלים בצבי ים פגוע?

- א. אוספים אותו ולוקחים אותו לחדר מיון.
- ב. מתקשרים למד"א.
- ג. מתקשרים למשטרה.
- ד. מתקשרים ל*3639.

1. הצבים קיימים בעולם כבר 190 מיליון שנה, בלי להשתנות כמעט. **נכון.**
2. צב הים יכול לשהות בתוך המים, גם כשראשו ורגליו מוכנסים בתוך השריון. **לא נכון** - צבי הים אינם מסוגלים להכניס את ראשם, רגליהם או זנבם לתוך השריון.
3. לא ניתן בבדיקה חיצונית להבדיל בין צב ים זכר לנקבה. **לא נכון** - זנב הזכר ארוך יותר.
4. איבר המין של הזכר נמצא ב...זנב! **נכון.**
5. הנקבה יכולה להטיל ביצים פוריות גם 4 שנים אחרי ההזדווגות. **נכון**
6. הצב מגיע לגודלו המקסימלי ומפסיק לגדול בגיל 5. **לא נכון** - גדילת הצבים איטית אך הם גדלים כל חייהם.
7. ניתן לדעת איזה צב היה פה (חום או ירוק) לפי העקבות שהשאיר. **נכון** - העקבות של צבי הים השונים שונות.
8. כמו שהצב איטי ביבשה, גם במים מהירותו איטית למדי. **לא נכון** - צב הים מגיע למהירות שחיה של 32 קמ"ש
9. מס' נקבות צב הים החום בים התיכון מוערך ב- 5000-1000. **נכון.**
10. מס' נקבות צב הים הירוק בים התיכון מוערך ב- 2000-1000 **לא נכון** - רק 1000-500.
11. מס' הזכרים המצויים בים התיכון אינו ידוע. **נכון.** הם אינם עולים לחוף ולכן לא ניתן לספור אותם.
12. לצבים הצעירים אין טכניקה קבועה לביקוע קליפת הביצה, ולכן אחדים מהם לא מצליחים בכלל לשבור את הביצה ולצאת ממנה. **לא נכון** - לצבים הצעירים יש "שן ביצה" חדה המצויה במרכז הלסת העליונה. השן מסייעת בביקוע קליפת הביצה ולאחר הבקיעה היא נושרת.
13. מותר לגדל צב ים כחיית מחמד. **לא נכון** - הצבים הם ערך טבע מוגן ולכן צייד או החזקה בשבי של צבי ים נחשב עבירה על החוק.
14. התאורה בחוף אינה פוגעת בצבי הים. **לא נכון.** התאורה מפריעה לאבקועים למצוא את דרכם לים.
15. הפסולת בחוף מסכנת את צבי הים. **נכון.** היא מפריעה גם לצבות להטיל וגם לאבקועים בדרכם לים.
16. הצבים נושמים באמצעות זימים. **לא נכון.** הם נושמים באמצעות ריאות.
17. צבי הים אוכלים רק מדוזות. **לא נכון.** הם אוכלים גם צמחים וגם דגים וחסרי חוליות קטנים.
18. צבות הים מטילות ביצים בחוף קרוב למקום שבו נולדו. **בדרך כלל נכון,** אבל לפעמים הם מטילות גם במקום אחר.

חידות צב: בחידון זה תמצאו מילים שיש בהן המילה צב:

1. אהלן, מה ה___ (מצב)
2. עונים על השאלות בהרמת יד (הצבעה)
3. חיילינו משרתים ב___ (צבא)
4. שיח קוצני (צבר)
5. האיש שצובע את הבית (צבע)
6. גלקסיה (צביר)
7. אסף (צבר)
8. מוכר בשר (קצב)
9. פרח המבשר את הסתיו (חצב)
10. בטריה במכונית (מצבר)
11. אנדרטה (מצבה)
12. חרק המזיק בגינות (ערצב)
13. משאב טבע המופק מפנים כדור הארץ (מחצב)
14. ערמה (מצבור)
15. אגירה (צבירה)
16. הוא מרגיז אותי, עולה לי על ה___ (עצבים)
17. לסדר יפה את הבית (לעצב)
18. מקום שממנו מוציאים אבנים (מחצבה)
19. מאונך (ניצב)
20. הנחה במקום (הצבה)
21. פרח הפורח באביב (צבעוני)
22. יונק שחי באיזורנו (צבי)
23. פיגמנט (צבע)
24. מקום שבו נמצאים חיילים (מוצב)